

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Prupust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Štednja v državnem gospodarstvu

Ekspeze finančnega ministra v finančnem odboru Narodne skupščine — Izdatki in dohodki znatno znižani

Beograd, 5. februarja. Včeraj popoldne se je vršila prva seja finančnega odbora Narodne skupščine. Finančni odbor je takoj začel razpravljati o državnem proračunu, ki ga je prejšnjega dne predložil Narodni skupščini finančni minister.

Razpravo o proračunu je otvoril finančni minister dr. Djordjević, ki je podal v finančnem odboru obširne ekspeze o splošnem finančnem in gospodarskem položaju v državi in o sestavi proračuna. V svojem ekspezu je povdarjal, da je vlada pri sestavi proračuna upoštevala sedanjo splošno gospodarsko krizo ter je zaradi tega pri sestavi proračuna uveljavila načelo najskrajnejše štednje. Znižani so bili osebni in materijalni izdatki, tako da se je v primeri z dosedanjim proračunom dosegel prihranek za nad 2 milijardi. Upliv svetovne gospodarske krize se pozna zlasti v poljedelstvu, kar je imelo za posledico tudi zastoj v trgovini in industriji. Vse evropske države uvajajo zaščitne carine, kar je uplivalo tudi na našo trgovinsko bilanco, ker je izvoz zelo zmanjšan. Kljub temu pa se je posrečilo ohraniti aktivnost bilance. Težke posledice za naše finance je imel Hooverov moratorij, s katerim smo izgubili nad eno milijardo. Vlada je upoštevala vse te okoliščine ter je sestavila in predložila proračun, ki je v popolni skladnosti z državnimi dohodki in izdatki ter z dejanskim finančnim in gospodarskim položajem države.

Skupen budžet dohodkov za l. 1932 33 znaša prav tako kakor skupen budžet izdatkov 11.400.000.000 Din.

Beograd, 5. febr. Na včerajšnji popoldanski seji Narodne skupščine je bil izvoljen odbor za proučevanje zakonskega predloga o gospodarskem svetu. Minister za trgovino g. dr. Kramer je v svojem govoru naglasil izredno važnost te institucije za gospodarsko konsolidacijo in za izboljšanje razmer, v katerih žive naši kmetje, delavci in obrtniki. Zbornica je z odobravanjem sprejela njegova izvajanja ter je priznala temu zakonskemu predlogu nujnost. V odbor, ki bo proučil ta zakon, sta med drugimi izvoljena tudi narodna poslanka gg. Benko in Koman.

Prihodnja seja Narodne skupščine se bo vršila v torek 9. t. m. ob 10. dopoldne ter bo razpravljala o nekaterih zakonskih načrtih.

Beograd, 5. februarja. Ker so seje Narodne skupščine za par dni odgodene, je vse delo osredotočeno v posameznih skupščinskih odborih, ki intenzivno razpravljajo o posrednih zakonskih načrtih, ki jih je vlada v zadnjih dneh predložila Narodni skupščini. Vsi ti odbori so imeli danes dopolne svoje seje. Seji odbora, ki razpravlja o načrtu zakona o gospodarskem svetu je prisostvoval tudi minister za trgovino in industrijo dr. Kramer, ki je

otvoril debato z daljšim govorom, v katerem je orisal glavne smernice in cilje tega zakona. Finančni odbor bo imel svojo sejo sele jutri, da bodo mogli člani tega odbora natančneje proučiti predlog državnega proračuna in se pripraviti za podrobno razpravo o proračunu. Odbor, ki razpravlja o zakonskih predlogih ministra za šume in rude, bo že jutri končal svoje delo ter bo v ponedeljek predložil Narodni skupščini svoje poročilo. Tudi ostali odbori razen finančnega odbora bodo v par dneh proučili predložene zakonske predloge, tako da bo mogla Narodna skupščina že prihodnji teden sprejeti prve zakone.

Organizacija vsedrjavne stranke

Beograd, 4. febr. Plenim poslanskega kluba je imel včeraj sejo, na kateri je razpravljalo o organizaciji vsedrjavne politične stranke. Poslanski klub je soglasno sprejel proglaš, namenjen narodu in odobrilo dosedanje delo generalnega tajništva o pripravah za organizacijo med narodom. V diskusijo so prišla tudi vprašanja čim hitrejšega in uspešnejšega postopka v Narodni skupščini ter je bil izvoljen posebni odbor, ki bo sestavil zakonski predlog o izpremembah in dopolnitvah zakona o poslovanju Narodne skupščine.

Japonska odklanja vsako intervencijo

Vznemirjenje v Ženevi — Obstreljevanje Šanghaja traja dalje — Ponovna intervencija Francije v Tokiju

Ženeva, 5. febr. n. V mednarodnih političnih krogih presojajo kitajski položaj z veliko skrbjo. Ejeht, ki so ga pričakovali od poslednje energične ameriško-britanske demarše v Tokiju, kateri so se pridružile tudi druge velešile, je docela izostal. Kitajci so sicer sprejeli noto v celoti in brez vseh pogojev. Japonci pa so zavrnili vse zahteve, ki so osnovnega pomena za rešitev japonsko-kitajskega spora v Šanghaju. Poleg tega so snoči japonski delegati pri svetu Društva narodov posejili generalnega tajnika Drummonda in mu izjavili, da japonska vlada ne more priznati postopanja po čl. 15 statuta Društva narodov za ureditev japonsko-kitajskega spora. Postopanje po tem členu je mogoče po njihovem mnenju uvesti le za šanghajski spor, ne pa tudi za mandžurski konflikt. Japonski delegat je so zavzel stališče, da je treba mandžursko vprašanje docela izločiti od šanghajskega. Le za Mandžurijo je mogoče mirovno posredovanje na temelju čl. 11 statuta Društva narodov.

Jasno je, da so politiki v Ženevi takoj spoznali ta japonski diplomatski trik, s katerim hočejo Japonci ureditev svojega spora s Kitajci na mednarodni podlagi zavlačevati, dokler ne ojačijo svojih postojank na doslej zasedenem ozemlju. Japonci so zasedli ustje reke Jangce, v katero so zaprli tudi mednarodno brodogoj. Sedaj se pripravljajo na vojno akcijo v okolici Pekinga in tako via facti izvajajo širokopotezen načrt vojaške, politične in gospodarske ekspanzije proti zapadu. Ženevska politična javnost pričakuje dan za dnem le še formalno vojno napoved med obema sovražnikoma na Daljnem vzhodu.

London, 5. februarja. AA. Reuter poroča iz Tokija: Zunanji minister Jošisava je danes izjavil, da Japonska ne more sprejeti v predlagani obliki predlogov Velike Britanije, Francije in Zedinjenih držav glede dogodkov v Šanghaju. Japonska zlasti ne more sprejeti pete klavzule teh predlogov, ker nikoli ne bo pristala na intervencijo tujih držav glede ureditve šanghajskega in mandžurskega vprašanja. Minister je na koncu dejal, da bo ponovno povabil k sebi ameriškega, francoskega in ameriškega poslanika, da se z njimi razgovori glede teh predlogov.

Šanghaj, 5. februarja. AA. V severnem delu kitajskega predmestja Čapej se vrše ogorčene politične bitke med Kitajci in Japonci. Japonska letala še

nadaže bombardirajo kitajske postojanke.

Pariz, 4. februarja. AA. Uradni krogi potrjujejo, da je Francija včeraj v soglasju z Anglijo, Združenimi državami in Italijo ponovno intervenirala v Tokiju in Nankingu. Francija zahteva t. k. o. ukinitve sovražnosti.

Washington, 4. februarja. AA. Torpedovka »Edvall« je dobila nalogo, naj odpluje v Nanking.

Nova bitka v Šanghaju

Šanghaj, 5. febr. Davi ob 0.40 se je pričela zopet srdita bitka med kitajskimi in japonskimi četami. Kitajci so se uspešno postavili v bran ter zadržujejo Japonce pri nadaljnjem prodiranju. Japonci so znova začeli obstreljevati Čapej in Šanghaj ter ne delajo nobene razlike med kitajskimi in evropskimi naselbinami. V mednarodnih koncesijah je bilo zopet več ljudi ranjenih. Zaradi tega sta angleška in ameriška vlada sklenili vložiti pri japonski vladi ponovno oster protest. Kitajci so sestrelili japonsko letalo, ki je bombardiralo Čapej. V mestu divja strahovit požar, ki zavzema vedno večji obseg. Borba je trajala zjutraj ob silnem gmenju topov in eksplozijah letalskih granat z nezmanjšano ostroščjo dalje. Poroča je skrajno napet. Japonska vlada je sinoči sklenila, da bo odposlala Šanghaj nove čete. Svoj ukrep utemeljuje s tem, da hoče zamenjati tam stacionirane mornariške čete.

Olimpijada v Lake Placidu

New York, 5. febr. Včeraj so se pričele prve tekme na svetovni zimski olimpijadi v Lake Placidu. V hitrostnem drsanju na 500 m je zmagal proti pričakovanju Američan Shea pred Norvežanom Evensonom, ki je bil favorit. Shea je prevozil progo v 43.4 sekunde. Zmagovalca je publika odnesla s proge do kolodvoru, godba pa je ves čas igrala ameriško nacionalno himno. V hokeju na ledu je zmagala Kanada nad USA z 2:1 (0:0, 1:1, 1:0).

Poplave v Ameriki

New York, 5. febr. V spodnjem toku Missisipija so nastale velike poplave. Rdeči križ mora dnevno preskrbeti 13.000 beguncev, ki so zapustili domove. Ker še vedno dežuje in naraščajo tudi pritoki, se je bati, da se bo položaj v ogroženih krajih še poslabšal.

Po snegu in ledu na gorske velikane

Zanimivo predavanje zmagovalca severne Ortlerjeve stene Hansa Ertla

Ljubljana, 5. februarja.

Obema našima planinskima organizacijama, SPD in Skali, so turisti in ljubitelji narave res lahko hvaležni. Pred dobrim tednom je pri nas predaval sloviti alpinist in prijatelj našega naroda dr. Kugy, snoči pa drugi znameniti alpinist Hans Ertl.

24-letni Monakovčan Hans Ertl je snoči ob 20. predaval v nabitni polni dvorani Delavske zbornice — dokaz, kako veliko je pri nas zanimanje za taka predavanja. Na drugi strani je pa treba upoštevati, da

vsakega pol metra zabijala železne klince, skoraj štiri ure. Zabijati klince v led je posebna umetnost in zahteva veliko znanja. Poznati je treba, kakšen je led, kako teko njegove žile, če je dovolj odporen itd. Včasih je treba klin udariti po 40 do 50-krat. Klin se na ta način ogreje in prebija led, ki se okrog njega za hip otaja, a takoj zopet zamrzne. Prvi zabija klince in prodira naprej, drugi jih mora iz ledu izkopavati. Seveda je to zelo naporno in zamudno. Ob pol 9. zvečer sta bila na vrhu vsa utrujena in izmučena.

Predavatelj je izpopolnil svoje predavanje s krasnimi diapozitivi, s posnetki vstopa v steno, plezanja sredi stene, po poledelem žlebu, prodiranja po ledenih masah, plezanja po kaminih itd. Potem je še opisal svoje vratolomne ture na Dent d'Herens, katerega steno in vrh so premagali baš v hipu, ko sta brata Schmit vstopila v severno steno Matterhorna. Opisal in pokazal je še nekatere druge stene, med njimi tudi steno slovitega in še vedno nepremagljivega Grand Jorassea, ki je zahteval več človeških žrtve, med njimi tudi življenje dveh njegovih tovarišev.

Predavatelju, ki zna zelo živahno pripovedovati, se je občinstvo zahvalilo z burnim aplavzom. SPD in Skala sta ga po predavanju povabila v restavracijo Union, kjer je v prijetnem kramljanju prebil nekaj ur v družbi naših turistov. Profesor Ravnik mu je pokazal album svojih krasnih posnetkov, ki so Ertlu zelo ugajali in obljubil je, da pride tudi na naše gorske velikane, če bo le utegnil. Davi se je Hans Ertl vrnil v Monakovo.

Iz diplomatske službe

Beograd, 5. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog zastopnika znanja ministra sta premeščena gg. Vojslav Jakovljević, tajnik pete skupine kraljevega poslanstva v Rimu, kot tajnik zunanje ministrstva in Zivojin Antonijević, tajnik sedme skupine zunanje ministrstva, kot vicekonzul na kr. generalni konzulat v Solun.

Štipendije za poitalijančevanje tujerodcev

Rim, 5. febr. V Rimu že nekaj let deluje zavod »Nacionalna ustanova za izdajanje štipendij za kulturno asimilacijo tujerodcev«. Zavod je izdal do l. 1928. le malo nagrad. Šolski deči slovenskega, hrvatskega ali nemškega pokolenja. Odtlej pa so se nagrade zelo pomnožile. Lani je zavod dal na stotine nagrad učencem ljudske šole, pa tudi srednješolcem, ki so se na kakršni koli način izredno odlikovali v italijanskih in drugih sličnih predmetih.

Centralni odbor znanega italijanskega društva za ekspanzijo italijanske in fašistične kulture v Italiji in izven nje, »Dante Alighieri«, je sedaj ustanovil pri omenjenem zavodu za kulturno asimilacijo tujerodcev posebno štipendijo pod imenom umrlega Mussolinijevoga brata. Z obrestmi te štipendije bodo vzdrževali enega izmed tujerodnih šolskih otrok v novih italijanskih pokrajinah.

Predsednik avstrijske Narodne banke podal ostavko

Dunaj, 5. februarja. AA. Korbiro poroča: Predsednik avstrijske Narodne banke Reis je podal ostavko.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 5. februarja. AA. Vremensko poročilo direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. zjutraj: Bistrica-Bobinsko jezero —7, jasno, snega 18 cm, Bled - jezero —4, jasno, Brežice —3, jasno, Celje —1, jasno, Dravograd-Meža —8, jasno, snega 5 cm, Jesenice —1, jasno, Kamnik —2, jasno, Kranjska gora —4, jasno, snega 25 cm, Kočevje —3, jasno, Kotoriba —1, jasno, Ljubljana g. k. 0, jasno, Ljutomer 1, oblačno, Maribor g. k. —1, oblačno, snega ni, Novo mesto —3, jasno, snega ni, Tržič —1, jasno, Rakce —2, jasno.

Borzna poročila. LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2263.54 — 2274.90, Berlin 1330.31—1341.11, Bruselj 783.74 do 787.68, Curih 1096.15—1101.65, London 193.98—195.58, New York 5619.10—5647.36, Pariz 221.19—222.31, Praga 166.38—167.24, Trst 291.10—293.50.

NOZEMSKA BORZA

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.18, London 17.72, New York 512.62, Bruselj 71.50, Milan 26.60, Madrid 40, Amsterdam 206.50, Berlin 121.50, Sofija 3.71, Praga 15.18,

Državni izdatki

Proračun državnih dohodkov in izdatkov znaša 11.400 milijonov dinarjev. Proračun državnih izdatkov ima le dva dela:

A. Državna administracija

1. Vrhovna državna uprava	Din 153.151.277
2. Pokojnine in invalidske podpore	873.158.735
3. Državni dolgovi	1.558.711.039
4. Ministrstvo pravde	381.250.805
5. Ministrstvo prosvete	805.853.806
6. Ministrstvo za zunanje zadeve	138.371.442
7. Ministrstvo za notranje zadeve	558.886.860
8. Ministrstvo za finance	319.557.802
9. Ministrstvo vojske in mornarice	2.132.293.863
10. Ministrstvo za zgradbe	198.883.840
11. Ministrstvo za promet	101.284.390
12. Ministrstvo za kmetijstvo	56.433.536
13. Ministrstvo za trgovino in industrijo	50.106.655
14. Ministrstvo za socialno politiko in nar. zdravje	162.963.739
15. Rezervni krediti	30.000.000
Skupaj	7.550.907.708

B. Budžet izdatkov državnih gospodarskih podjetij v posameznih ministrstvih:

Prosveta	24.965.851 Din
Financa	642.343.841 Din
Promet	2.692.101.452 Din
Kmetijstvo	56.198.340 Din
Trg. in industrija	16.254.652 Din
Šume in rudniki	349.378.961 Din
Socialna politika in narodno zdravstvo	67.849.195 Din

Skupaj znašajo tedaj izdatki državnih gospodarskih podjetij po budžetu 3 milijarde 849.092.292 Din.

Skupni državni izdatki za proračunsko leto 1932-33 znašajo 11.400.000.000 dinarjev.

Državni dohodki

Redni dohodki:	
neposredni davki	1.625.000.000 Din
posredni davki	3.220.000.000 »
monopoli	2.319.266.300 »
vojna odškodnina Nemčije	»
Državna gospodarska podjetja	4.022.612.710 »
Razni dohodki min. socialne politike	163.120.990 »
skupni redni dohodki znašajo	11.350.000.000 »
Izredni dohodki: neposredni davki	50.000.000 »

Zborovanje vpokojenega učiteljstva

V dravski banovini je 1500 vpokojenih učiteljev, društvo pa šteje samo 351 članov

Ljubljana, 5. januarja.

Včeraj popoldne so se zbrali v restavraciji »Pri novem svetu« možje in žene, ki jim dolgujemo vsi več ali manj, ki so vsadili mnogim prve klice kulture, žrtvovali vsa najboljša in najlepša leta svojega življenja — na oltar domovine in naroda, kakor pravimo Vpokojeno učiteljstvo je imelo občni zbor svojega društva, ki ga v šali imenujejo »pogrebno«. Zborovali so tisti, ki jim le včasih prvočasno pomilovalno besedo — penzionisti, sicer pa vsi radi pozabljamo na nje.

Udeležba ni bila baš številna, udeleženci so pa bili tem bolj zavedni in živahni. Nekateri skoraj mladostno živahni, prav nič se jim niso poznala dolga leta naporega dela in težkega življenja.

Društvo vpokojenega učiteljstva dravske banovine s sedežem v Ljubljani je predvsem podporno izplačuje svojcem umrlih članov posmrtnine ter zasluđuje predvsem le ta namen in pravila ne predvidevajo, da se poteguje za splošne interese članstva, gmotne in moralne. S tem pa še ni rečeno, da je društvo manj pomembno, ali pogrebno, kot ga nazivajo člani, ki imajo smisel za tragikomiko. Društvo ne odreče pomoči nobenemu članu, pomaga vsem, če je le mogoče, intervenira na pristojnih mestih za posameznike, kakor za splošno. Mnogo pa tudi pomeni že to, da združuje številne vpokojence, ki so neorganizirani prepuščeni popolnoma sami sebi ter zapostavljeni.

Občni zbor je vodil in mu predsedoval društveni predsednik g. Miha Kosec, šolski nadzornik v p. V svojem poročilu je omenjal, da ima ta občni zbor jubilejno obeležje, ker je bil ustanovljen občni zbor društva 6. maja l. 1912. Dejal je, da se društvo mora hvalno spominjati prvih svojih voditeljev in jih je treba na občnem zboru vsaj omeniti. Prvi odbor so tvorili: predsednik K. Engelman, podpredsednik A. Račić, blagajnik S. Punčuh, tajnik J. Bozja, Fr. Kavčič in drugi. Slednji še edini živi, a se ni mogel udeležiti občnega zbora.

Prejšnja leta je društvo zborovalo ob koncu šolskega leta, letos so se pa ravnali po kolektorskem letu in se je zato občni zbor zakasnil za četrta leta.

Poleti je manjkalo samo za las, da ni društvo likvidiralo. Dobili so odlok od pristojne oblasti, da naj razpuste društvo glede na to, da ne smejo obstajati takšna in podobna društva državnih namenešencev. Odbor je zaradi tega vložil prošnjo na ministrstvo, da odgovori, če se tiče tudi njihovega društva zakon, ki prepoveduje društva državnih uslužbenecv ali ne. Odgovor je bil dovoljen in društva ni bilo treba razpustiti. Predsednik je omenjal še druge društvene dogodke, h koncu poročila se je pa spominjal med letom umrlih tovarišev. Smrtna žetev je bila izredno obilna, umrlo je 28 članov, med njimi tudi odbornik K. Trost.

Tajniško poročilo je podal tajnik g. L. Perko. Društvo šteje 351 članov. Pristopilo jih je 16, 2 članici sta pa izstopili. Padec članstva je pripisovati predvsem temu, ker zadnje čase učiteljstvo ne silii več tako v pokoj, največ zaradi tega, ker čakajo, da bi bil prej sprejet novi zakon o vpokojenih, nekateri pa tudi čakajo na napredovanje ter kljub vsemu upajo, da bodo pomaknjeni v 5. položajno skupino. Sicer je pa vpokojenega učiteljstva v dravski banovini izredno mnogo v primeri s

številom članstva Društva vpokojenega učiteljstva v dravski banovini — 1500 je vseh. Višja posmrtnina bi jih gotovo pritegnila več. Zdad izplačujejo posmrtnino v petkrat višjem znesku od števila članstva, torej, če je 351 članov, 351x5 Din. Večje število članstva bi omogočilo torej višjo posmrtnino in bi bili tedaj društvu gotovo naklonjeni tudi tisti, ki mu zdaj niso.

V preteklem poslovnem letu je društvo imelo 13 odborovih sej. Na zadnji seji je sklepalo o izpremembi društvenih pravil. Pri izpremembi je v glavnem sodeloval odbornik g. J. Novak.

Doslej je bil predsednik obenem tudi blagajnik, zato je podal predsednik g. Kosec tudi blagajniško poročilo. Ugotovil je gmotno izboljšanje, kljub temu, da so izplačali nad 46.700 Din posmrtnin. Denarnega prometa je bilo nad 50.000 Din, društvena gotovina pa znaša 30.224 Din. Pregledovalec računov g. Marolt je predlagal, naj izreče odbor razrešnico, kar je bilo soglasno sprejeto. Sicer so se zborovalci zelo zanimali celo za najmanjše postavke v blagajniški knjigi ter je delj časa trajala debata, toda le zaradi učiteljske natančnosti in strogosti, saj so izrekli odboru pohvalo za dobro gospodarstvo.

Precej so se zborovalci razgreti pri razpravi o spremembi pravil, sporekli se pa vseeno niso, poprijeli so se le vprašanja temeljito ter ga povsem izrpal. Sprememb, ki jih je predlagal odbor, je bilo mnogo, niso pa bile vse bistvene značaja. Najdelj se je razprava sukala okrog vprašanja, ali naj ima odbor mesto blagajnika kot posebno funkcijo, ali naj opravlja kot doslej predsednik še blagajniške poste. Prodril je predlog, da se kreira v odboru še mesto blagajnika.

Najvažnejša sprememba je, da smejo biti odsej člani društva tudi vpokojenci iz drugih panog državnega uradništva, odnosno uslužbenstva, z enakimi pravicami in dolžnostmi, vendar pa, da ostane društvo po značaju vpokojenega učiteljstva in pod njegovim vodstvom.

Zborovanju je prisostvoval tudi predsednik Splošnega društva državnih vpokojencev g. M. Lilek, ki je zborovalce pozdravil v imenu svojega društva in govoril obširneje o težnjah in nalogah vpokojencev in kako poteka akcija za izboljšanje položaja starovpokojencev. Omenjeno društvo je zelo agilno in se z vso vneto in žilavostjo poteguje za interese vpokojencev, viaga spomenice, pošilja deputacije in intervenira na pristojnih mestih. Zakon o vpokojenih bi sprejel že lani, toda val občutne gospodarske krize, ki je zajel tudi nas proti jeseni občutno, je to preprečil.

Kmalu bo konferenca vpokojencev v Beogradu in tedaj bodo vpokojenci napeli vse sile, da se njihove življenjske prilike izboljšajo. Govornik je naglašal potrebo sloge vseh vpokojencev in njihovih družtev, ker bodo le združeni v enotni fronti lahko prodrli.

V novi odbor so bili izvoljeni gg.: Fr. Gaberšek, višji š. nadz. v p. in 6 odbornikov: Fr. Juvanc, L. Perko, gdč. V. Zupančičeva, I. Trost, Vigele in Andolšek, v nadzorni odbor pa: Cesnik, Malnarič in Kosec.

Ob zaključku zborovanja je govoril novi predsednik o nalogah in potrebah društva.

Zdad smo morali dobiti še čarodeja, ki tudi igra pomembno epizodno vlogo. Dobili sem ga naposled v neciviliziranih krajih Konga, kjer ima vsako plemo svojega čarodeja.

In naposled sem moral poiskati še igralca za Benchera. Čudno a resnično, da afriški domačini niso ne posebno visoki ne miščasti. Na otokih Južnega morja, kjer sem filmal »Bele senec« in »Pogansko ljubezen«, bi igraje našel dva tucata takih mož.

Jutri! Jutri!

ZA PUSTNO SOBOTO IN NEDELJO BOMBA SMEHA

Harold Lloyd

NAPREJ NOGE!

Zvočni kino Ideal

Kralj goslarjev v Ljubljani

Za današnji koncert Vaše Prihode so vse vstopnice, razen stojišč že prodane. Vaša Prihoda se imenuje sedaj skrajal goslarjev. Pred tednom je nastopil na Dunaju, sodelovala je pa pri koncertu tudi njegova mlaga soproga Alma. Dunajski kritiki umetnika ne morejo prebraviti in povdarjajo, da po pravici uživa sloves svetovnega mojstra. Sinoči je imel Prihoda stajno uspel koncert v Gradcu, drevi pa nastopi v Ljubljani.

Mednarodne smuške tekme

Ljubljana, 5. februarja. Jutri se prično v Kranjski gori mednarodne smuške tekme za prvenstvo Jugoslavije. To bo poleg lamskoletne bobinjske mednarodne tekme največja naša smučarska prireditve, revija naših sil v borbi z oestro inozemsko konkurenco. Po dosedanjih prijavih in že prispelih tokmovalskih sodeč, bo letošnje tekmovalje bobinjsko še prekašalo.

Večina tekmovalcev je že pripelala večeraj. Popoldne se je pripeljal Nemeč Leopold preko Maribora, dočim sta se njegova rojaka Müller in Bosmer, ki sta bila pravčasno brozjavno obveščena, pripeljala preko Jesenic. Češki tekmovalci so se pripeljali večeraj popoldne in prenočevali v hotelu Mikšič, davi pa so se odpravili v Kranjsko goro. Goste je sprejel in pozdravil na kolodvoru predsednik JZSS dr. Pirč. Večeraj so se za tekmovalja pripravili še trije avstrijski smučarji in sicer Albert Wolfgang iz Gradca (za konkurenco seniorjev) in Erik Hartung iz Gradca ter Bruno Engen iz Leobna za tekmovalje juniorjev.

Posebni vlak je že zastavuran. Odešel bo iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob pol 6. in se bo vračal iz Kranjske gore ob 18. Današnji popoldanski vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 15.50, bo imel zvezo z vlakom v Kranjsko goro, dočim bo za današnji večerni vlak preskrbljen avtobus, ki bo vozil od Jesenic do Kranjske gore.

ŠELE LEPA INDIVIDUALNA FRIZURA IZPOLNI LEPOTO!

Pri nas polagamo temu največjo pažnjo. Cenj. dame, izvolite se prepričati.

Damski česalni salon "VESNA"
BEETHOVNOVA ULICA ŠT. 14 (palača »Dunav«, vhod skozi vežo)

Ključavničarski vajenci v tovarnah KID

Ljubljana, 5. februarja. Ze predavanja, ki jih je lani prirejela Zveza obrtnih zadrug za obrtne vajence in vajenke, so dokazala, kako veliko skrb posveča naše obrtništvo izobrazbi naraščajo, pa tudi že več ekskurzij so obrtniške organizacije priredile, da bi se razširilo ozorje in izpopolnilo znanje naših bodočih obrtnih pomočnikov in mojstrov, a najlepši in največji izlet je svojim vajencem omogočila Zadruga ključavničarjev za ljubljanski sodni okraj večeraj, ko se je pod vodstvom učiteljstva strokovne obrtno-nadaljevalne šole 134 ključavničarskih vajencev peljalo pogledat tovarne KID na Javornik in Jesenice.

Znani prijatelj mladinskih izletov, načelnik glavnega kolodvora g. Ludvig, je poskrbel, da so na izletnike večeraj čakali pri vlakih, ki odhaja ob pol 8. na Gorenjsko, trije lepi prazni vagoni, kjer je bilo dosti prostora za tako množico fantov in za njih spremljevalce gg. šolskega upravitelja Janka Polaka, Alojzija Potočnika, Bogomirja Fegica, Jožeta Miheliča, Franca Trosta, Jožeta Tratarja iz Ljubljane in Josipa Goleta in Maksa Jovana iz št. Vida, seveda se je pa ekskurzije udeležilo pod vodstvom načelnika zadruge g. Ivana Breskvarja študi 16 mojstrov iz Ljubljane. Viča, št. Vida, Iga in Zaloga, večja skupina pomočnikov, ki so bili izmed njih izbrani reditelji, predvsem pa g. Josip Rebek, kot podpredsednik Zavoda za pospeševanje obrti ZTOI in kot predsednik Obrtniškega društva a duša vsega izleta je bil vsestransko vzorni potni maršal g. Avgust Martinčič, naš znani strokovnjak in strokovni učitelj ki je imel v blaginiku ekskurzije g. Mekini najboljšega pomočnika.

Izletniki so bili na Jesenicah pristočno sprejeti in pri skupnem obedu je bilo izrečenih več napitnic, potem so si pa izletniki ogledali tovarne KID. a zvečer so se z najboljšimi vtisi vrnili v Ljubljano. Izlet je pokazal, kaj vse se da doseči v složenem delu. Mojstri so se spoznali med seboj, pa tudi vajenci in pomočniki ter si postali prijatelji. Izlet bo gotovo mnogo doprinesel k skupnemu delovanju in slogi.

Na pustni torek 9. februarja t. l.
v vseh prostorih SOKOLSKEGA DOMA NA »TABORU«

PUSTNI KORZO (šentpeterskih fantov)
Godba „SOKOLA I“
Vstopnina Din 10.—

Obsojeni napadalci

Ljubljana, 5. februarja. Pred velikim kazenskim senatom se je davi pričela razprava proti trem mladeničem zaradi zločina razbojništva. Dva nadebudna fanta sta na Silvestrov večer napadla trafikantinja Franciško Mervarjevo in njeno hčerko, ki sta šli po študentovski ulici domov na Grad. Hčerka Franciška je nosila aktovko, v kateri je bilo za 8000 Din znamk in kolkov, in ročno torbico s 5000 Din gotovine. Na tretjem ovinku sta ju obtožena napadla. Manjši je pograbil aktovkov, potem sta pa zbežala na Vodnikov trg. Napadenki sta klicali na pomoč. Civilistom se je pozneje posrečilo prijeti starejšega napadalca, pozneje je pa policija aretirala še dva pajdaša.

Roparskega napada so bili obtoženi 22-letni liderski pomočnik Stanko Senger, 22-letni zivarski pomočnik Vladimir Babnik in 21 letni ključavničarski pomočnik Vinko Drapek. Slednji je le zasnovan načrt in dal obema pobudo za napad. Vsi so se danes zagovarjali s tem, da niso imeli pravega namena izvršiti rop, marveč so hoteli le dobiti nekaj denarja za Silvestrovo. Kot glavni prič zaslisan Franciška Mervar st. in njena hčerka sta potrdili v vseh podrobnostih, kako sta prva obtožena obe dejanska napadla in ju vrgla v sneg.

Po 2 uri trajajoči razpravi so bili obsojeni: Stanko Senger na 2 leti robije in izgubo častnih državljanjskih pravic za 3 leta, Vladimir Babnik na podlugo leto robije in v izgubo častnih državljanjskih pravic za 2 leti ter Vinko Drapek na 20 mesecev robije. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje ter je bilo zlasti mnogo poslušalcev z ljubljanskega Gradu.

ZOBOZDRAVNIK
DR. JOS. TAVČAR
GLEBALISKA ULICA ŠTEV. 4.
Telefon 3393.
ZOPET REDNO ORDINIRA 2213

Tragična smrt mladega kretnika

Sevnica, 5. januarja. Na postaji v Brežicah se je pripetila smotna nesreča, ki je zahtevala življenje 27letnega kretnika Karla Sušina.

Ob 21.40 je stal na postaji tovorni vlak, namenjen v Zagreb. Tik pred odhodom vlaka je lokomotiva zažvižgala. Zvižg pa je imel usodne posledice. Na nakladalnem prostoru pred kolodvorom sta stala dva konja vprežena v voz. Ustrasiha sta se zvižga in sopihanja lokomotive tako, da sta se splašila in zdirljala proti glavni cesti, ki je pa bila zaprta. Splašena konja sta se v divjem diru zaletela v zapornico s tako silo, da sta jo prelomila, en konec je pa odletel poleg zapornice stoječemu 27letnemu kretniku Karlu Sušinu tako močno v glavo, da mu je zlomil tilnik in je nesrečni železničar obležal na mestu mrtve. Konjema se ni zgodilo nič hudega.

Pokojni Sušin je bil priden in vesten uslužbenec. Pred tremi leti se je oženil, pred dobrim mesecem si je kupil hišico in vrt. V službi je bil že 12 let. O nesreči je bila obveščena njegova težko prizadeta žena, ki se je v avtomobilom tovarne Winkla iz Sevnice odpeljala v Brežice. Truplo pokojnega Sušina bodo danes iz Brežic prepeljali v Sevnico. Tragična smrt simpatičnega železničarja je vzbudila med prebivalstvom splošno sočutje.

Nesreče

Ljubljana, 5. februarja. Marija Perčič, dekla v Zgornji Senici pri Medvodah, je odšla večeraj z gospodarjem v gozd, kjer sta podirala buke. Pri podiranju se je zvrnila težka bukev na njo in ji zlomila ter deloma zmečkala desno nogo. — Albina Gorjup predelavčeva žena, stanujoča v Dolu pri Laškem, se je v soboto doma po nesreči s kropom nevarno poparila po desni roki in nogi. — Josip Zilič, dinar, je bil te dni prepeljan v bolnico, ker ga je neki tovariš po nesreči s kolum sunil v levo oko in ga hudo poškodoval. — Pečar Ferjan Rožman iz Podreč je večeraj doma obrezoval sadno drevje, padel je pa z drevesa in si zlomil levo roko. Posestnika Franca Majcna iz Bistrice pri št. Rupertu pri Krškem je konj bronil v desno nogo in mu jo zlomil. — Frančiška Vavpotič poljska dinarica iz Mlake pri Tunjicah si je večeraj pri delu poškodovala levo nogo. — Mehanik Anton Modic iz

Tomišija je večeraj doma našel patrono in jo začel žagati. Nenadoma je eksplodirala ter mu hudo poškodovala levo roko. — Vse ponesrečence so prepeljali v bolnico.

Beležnica
KOLEDAR
Danovi: Petek 5. februarja, katoličani; Agata, Jagoda, pravoslavnii 23. januarja; Kliment.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Bela opojnost.
Kino Dvor: Königsmark.
Kino Ideal: Cesarjeva ljubica.
Koncert vijolinskega virtuoza Vaša Pfihode ob 20. v Unionski dvorani.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Leustek, Resljeva cesta 1, Rohtinec, Rimska cesta 25 in dr. Kmet, Dnajska cesta 41.

Narodno gledališče

DRAMA.
Začetek ob 20.
Petek, 5.: zaprto.
Sobota, 6.: Dve nevesti. Izven.
Nedelja, 7.: ob 15. Jurček. Izven. Znižane cene.
Ob 20. Arsene Lupin. Izven. Zniž. cene.
Dramska predstava po globoko znanih cenah od 20 Din navzdol bo v soboto 6. t. m. v ljubljanski drami. Vprizorila se bo v običajni zasedbi in Lipahovi režiji Golarjeva vaška šala »Dve nevesti«. Ker so cene izredno ugodne, igra velizabavna, pripravimo obisk.
Nedelja v ljubljanski drami. Na pustno nedeljo, dne 7. t. m. sta v 15. mladinska predstava »Jurček« v običajni zasedbi in režiji g. Debeuca, zvečer pa velika detektivska drama »Arsene Lupin« v režiji g. Skrbinska. Zasedba obeh del kakor pri premijerah. Za obe predstavi veljajo znižane dramske cene.
OPERA.
Začetek ob 20.
Petek, 5.: zaprto.
Sobota, 6.: Trije mušketirji. Znižane cene. Izven.
Nedelja, 7.: ob 15. Grofica Marica. Izven. Znižane cene.
Ob 20.: Faust. Izven. Znižane cene.

Jutri se vprizore v opernem gledališču ponovno »Trije mušketirji«. Glasbo je napisal dumajski skladatelj Benatzky in opereta ima tako po svoji vsebini kakor tudi po muzikalni strani in izvrstni zasedbi ter vprizoritvi popoln uspeh. Delo dirigira kapelnik dr. Švara, režija pa je Kreftova. Zasedbo smo že ponovno priobčili in je ista kakor pri premijeri.
Nedelja v ljubljanski operi. Na pustno nedeljo popoldne ob 15. se poje v ljubljanski operi priljubljena opereta »Grofica Marica« v letošnji običajni zasedbi, zvečer ob 20. pa Gounodova opera »Fausta«. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Samo še danes in jutri
mogočna epopeja prekrasnega zimskega rajanja v vefilimu

BELA OPOJNOST

Predstave ob 4., 8. in 9 1/4 zv.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Radionročram
Sobota, 6. februarja.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče; 17: Cvirnov jazz; 18: J. Pirnat; Zumberaški uskok; 18.30: A. Modič; Stroj in sodobni človek; 19: Ga. Orthaber; Angleščina; 19.30: Dr. Gogala; Mladina in družina; 20: Koncert šentpeterskega cerkvenega zbora; 20.45: Vilharjeve samospeve izvaja g. Marjan Rus; 21.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

OTROŠKE NOGAVICE ŽIGOM

KLUČKI

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Ekspedicija med pritlikavci

(Iz dnevnika režiserja S. W. van Dyka.)
Deset dni sem v zaostanku. V teh desetih dneh smo prehodili 1400 milj v takem tempu, da smo komaj kaj videli, tako malo smo utegnili opazovati.
Svrha ekspedicije naše male karavane je bila poiskati primerne motive za naše posnetke. V svojih zahtevah nisem bil baš skromen. Zelel sem si »samoc« 500 krokodilov, krdele slonov nekaj nosorogov, divje črnsko plemo in čvrstega divjaka, ki bi igral vlogo Benchera, t. j. najpomembnejšo epizodno vlogo v vsem filmu.
Ceprav sem jako skromen, se moram vendarle pohvaliti, da sem dosegel popoln uspeh. Na Murchisonovih slapovih smo videli 500 krokodilov, pa tudi lepo številce vodnih konj. Sicer so res nekoliko svojeglavi, pa jim ne bo dosti pomagalo, ker se bodo navzlic vsemu morali postaviti pred naše aparate in mikrofone kadar začne mo filmati.
Okolica Murchisonovih slapov je rezervacija, to se pravi, tam je dovoljeno streljati zveri samo v silobranu. Zato moramo tudi prositi ugandskega guvernerja za dovoljenje, da postavimo v teh krajih taboirišče. Ker pa je tudi spalna bolezen tod doma, moramo dobiti še dovoljenje glavnega zdravnika, da smemo tu ostati več kakor 24 ur.
Na potovanju ob Belem Nilu smo srečali — takisto v rezervaciji — veliko krdele slonov. Zdad so tu kako bo takrat, kadar se vrnemo s kamerami in reflektorji — to je pa druga stvar. Streljati ne smeš, angleščine pa, kolikor vem, sloni še ne razumejo...
Na kraju, kjer so nam rekli, da bomo nosoroge, smo srečali vse, samo nosorogov ne... Zato pa smo jih drugi dan v svoje neizmerno zadovoljstvo zagledali v Arni. Glavno mi je, da dobim igralca za vse vloge in da se bodo domači igralci in statisti pred kamero znali vsaj kolikor toliko obnašati. V tem sem imel srečo.
Pet dni smo morali potovati, da smo prišli do rodu pritlikavcev. V nedeljo 19. maja smo jih prvič zagledali. Bili so jako ljubeznivi in so nam obljubili, da bodo storili vse česar želimo. Drugi dan smo se prav pristočno poslovili.

Dnevne vesti

— Iz državne službe. Vpokojena sta nadzornik finančne kontrole v Nišu Ivan Papež in nadzornik finančne kontrole v Podgorici Franjo Dobaj.

— **Odprte planinske kočje.** SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče kočje in domovi: V Triglavskem pogorju: Stara Aljaževa kočja (neoskrbovana), Erjavčeva kočja na Vršču odprta in oskrbovana ob nedeljah in praznikih ter dnevi pred nedeljami in prazniki. V Karavankah: Valvazorjeva kočja pod Stolom. Planinski dom na Kofcah (stalno odprta in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Bistrici. Koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu. Nadalje sporočamo, da so odprte in oskrbovane vse leto: Novozgrajena postojanka na Sv. Gori. Koča na Sv. Planini, novozgrajeni Dom na Mrzlici, vse kočje na Pohorju, Celjska kočja nad Celjem ter Piskernikova in Tilerjeva kočja v Logarski dolini.

— **Hrvatski planinci na Kumu.** Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi v nedeljo za svoje člane skupni izlet na Kum. Udeleženci se odpeljejo v nedeljo jutraj do Trbovelj, vrnejo se pa zvečer iz Hrastnika.

— **Opozorilo železniškemu vpokojencem.** Društvo železniških vpokojencev obvešča one vpokojence, ki prejemajo svoje pokojnine od železniške direkcije, da jim železniška direkcija v nekaj dneh pošlje prijave na dom. Prijave naj vpokojenci natančno izpolnijo po navodilu na zadnji strani in jih najkasneje do 1. marca vrnejo železniški direkciji.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Mariboru je prepovedalo delavcu Francetu Kovačku iz Crete zahajanje v krčme za dobo enega leta.

— **Pomlad v Bosni.** Iz Banjaluke poročajo, da imajo v vrbski banovini že ves teden pravo pomladno vreme. Nebo je jasno in sonce sije tako toplo, da hodijo ljudje že brez suknjev.

— **Znižanje proračuna zagrebske občine.** Proračun zagrebske občine za tekoče leto bo znižan za 10 do 12 milijonov Din.

— **Umiranje ljudi, ki se ne zdravijo.** Načelnik oddelka za narodno zdravje pri banki uprave savske banovine dr. Josip Hribar je izjavil, da so pobrale lani v savski banovini razne bolezni 53.856 ljudi; takih, ki se niso zatekli k zdravnikom, je umrlo 34.664.

— **Gospodinov prispe v Jugoslavijo.** Znani operni pevec Gjorgje Gospodinov prispe kralju v Jugoslavijo, kjer priredi več koncertov Gospodinov je znan tudi v Ljubljani, kjer je bil nekaj časa član ljubljanske opere.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa lepo vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države jasno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Skopju 10, v Ljubljani 9,8, v Zagrebu 9,4, v Mariboru 8,8, v Beogradu 7, v Sarajevu 5 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,4, temperatura je znašala —1,4.

— **Grozen samomor.** 34-letni ekonom Dragomir Popović si je v sredo jutraj v Novem Sadu končal življenje. Pred samomorom je napisal oporoko in zapustil vse svoje premoženje sestri. Dočim se je sestra pripravljala na odhod v Osijek, kjer je poročena z bivšim podbanom Stojanovićem, je odšel Dragomir v sobo in sprožil istočasno dva revolverja, eno kroglo si je pognal v glavo, drugo pa v trebuh in je bil seveda takoj mrtev. V smrt je šel baje zato, ker je oglušil in je moral opustiti študije.

— **Poskušaj samomor slovenske natarke v Sisku.** V Sisku si je hotela v neki gostilni končati življenje 23-letna natararica Ančka Slamič. Napila se je ocetove kisline, pa so jo še pravčasno prepeljali v bolnico in ji izprali želodec.

— **Pri zaprtosti in hemeroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah hrbtu in križu, je naravna »Franz Josefova grenčina, večkrat na dan požitja, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolelih, da deluje »Franz Josefova voda« sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

Iz Ljubljane

— **Ustavitev plina kemičnemu institutu.** Predvčeršnjim smo poročali o konfliktu, ki je nastal med ljubljansko planinsko in univerzitetnim kemičnim institutom. Ta ni mogel plačevati pristojbin za uporabljene plin, pa mu je planarna po slovnih predpisih, ki jih ima, ustavila nadaljnjo dobavo plina. Ko je bil o tem obveščen gospod župan, je takoj odredil, da se ukrep planarne sistira in se plin še nadalje dovaja kemičnemu institutu. Tako je zadeva po uvidenosti gospoda župana povoljno urejena in kemični institut lahko nemoteno posluje. Set instituta, g. univ. prof. Samoc je to ugotovil že v pojasnili, ki ga je objavilo včerajšnje »Jutro« in ki izrekla županu dr. Pucu zahvalo za njegovo naklonjenost do univerze.

— **Iz Zvezde je izginila stojnica, kakršnih je v Ljubljani pred leti kar mnogo.** Na vsakem trgu, vogalu, pri mostovih, cerkvah, na kolodvoru — nikjer je ni sili pogrešati. Najbrž so bile potrebne, saj so bile z mestnim značajem tako v tesni zvezi, da si Ljubljane niso mogli niti misliti brez njih in zato tudi doslej ni nihče opazil, da te barake niso bile mestu ne v okras, ne v ponos, to se tem manj, ker so stale v najlepših parkih kot kupi srečre. Zadnje čase so se te znamenite stojnice začele redčiti, vendar jih je pa še dovolj. V Zvezdi so jo podrli kar na tihem ter zravali tla, da ni več sledu za njo. Iz estetičnih in higijskih razlogov, je pa še posebno potrebno, da izgine tudi drugi znameniti objekt iz Zvezde, čeprav je kolikor toliko potreben. Takšna poskopja nikakor ne spadajo v park ter v sredo mesta — nad zemljo in, če jih ne morejo spraviti pod zemljo, je boljše, da jih sploh ni. Nesnaga iz njih in okrog njih bde v oči in nosove mnogo bolj kot razna zahajališča pijancev v naših krasnih ulicah.

— **Učiteljstvo bo komorni koncert pihal, ki se vrši v ponedeljek 8. t. m. kot »Slोगine IV komorni večer v veliki koncertni dvorani kina Ljubljanski Dvor.** Člani orkestra narodnega gledališča gg. Korosec Slavko (flauta), Gregorc Janko (klarinet), Hauck Viljem (fagot) in Lukas Robert (rog) bodo izvajali skupno z g. Svetelom pri klavirju: Mozartov kvintet za flauto, klarinet, fagot, rog in klavir; Rorichov: trio za flauto, klarinet in fagot ter Rimski-Korzakov: kvintet za flauto, klarinet, fagot, rog in klavir. Pri nas komorna glasba pihal se skoro nič ne goji, dasi je silno zanimiva. Cene vstopnic so običajno nizke: parter 8, 6, 4 in 2 Din. balkon 8 in 6 Din, galerija 2 Din, od danes dalje v predprodaji v trafikli »Puselj« na Miklošičevi cesti. 88-n

**NAD VSE PRIJETEN BO
PUSTNI PLES
v soboto zvečer 2216
V RESTAVRACIJI »EMONA«**

— **Smrtna kosa.** Davi je po dolgotrajni bolezni umrl hišni posestnik in prevoznik g. Anton Vodnik, ki ga je pod hišnim imenom Možina poznala vsa Ljubljana. Počojni je bil posteljnik starega kova in je dosegel 66 let, pogreb bo pa v nedeljo ob 16. iz njegove hiše Vidovdanska cesta št. 4 na pokopališče k Sv. mmi, zahajajočim pa naše iskreno sožalje.

— **Načrtovanje sasje in karoserije za nov reševalni avto M. O. L.** Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje dobavo šasije in karoserije za reševalni avto mestne reševalne postaje. Natančni pogoji se dobijo med uradnimi urami v pisarni reševalne postaje Krekov trg št. 2. Tozadnevne oferte je vložiti do 15. februarja 1932 do pol 12. ure opoldne v oddelku V. mestnega načelstva.

— **Patova in Patachonova matineja na pustno soboto in nedeljo.** Smeh in razvedrilo ob pravem času, to načelo je vodilo ZKD, ko je postavila na prihodnji svoj filmski spored znana komika Pata in Patachona. Znano je, da sta oba izralca dala slovo filmski produkciji, kajti Pat se je odločil lepo privatizirati, majti debelušni Patachon pa se je povrnil v cirkus, iz katerega je izšel. Filmska publika bo odlele videla le redko oba svoja ljubljenca, zaradi katerih so včasih tekli potoki solz, povzročeni od smeha. V soboto in nedeljo bo ZKD pokazala oba junaka v veliki šalohari in vsakdo bo imel zopet priliko nasmejati se od srca dovtopom obah kraljev smehaz. Predstavi bosta v soboto ob pol 15. in v nedeljo ob 11 v Elitnem kinu Matiči. Cene najnižje.

**SLAVČEVA
MAŠKARADA
7. II. v UNIONU
Jazz Sloge. — V baru Sowy — boy jazz. 2146**

— **Pustna nedelja je pred duri.** Priprave za veliko »Slavčovo maškarako« se bližajo h koncu. Zato ponovno vabimo vse ljubljance, ki malo voljo podpira- ti 48-letno kulturno društvo na posej, ki

ga nihče ne bo obšloval. Točijo se pristna Franc Grabova vina. 89-n
— **Lj Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 7. februarja 1932 v Sokolskem domu v Štepanji vasi svojo običajno predpustno veselico z bogatim sporedom. Začetek ob 17. Vabi odbor. 90/n
— **Lj Zavod za kozmetiko, Gledališka ulica 8/I, se priporoča damam za nego obraza in lepoticenje (šminkanje) za plesne zabave. 91/n****

Na veliki predpustni ples Sokola I
ki bo v soboto dne 6. februarja t. l. NA TABORU, so vabljene tudi dostojne maske

Iz Celja
— **Zglasitev vojnobveznih mladeničev.** roj. letnikov 1912, 1913 in 1914. Na podlagi zadevnih zakonov in naredb poziva celjsko mestno načelstvo vse v mestu Celju biva- joče mladeniče rojstnih letnikov 1912, 1913 in 1914, in sicer ne glede na pristojnost, da se v svrhu vpisa v vojaško evidenco takoj osebno zglašijo pri vojaškem referentu celjskega sreskega načelstva v poslojnu istega načelstva, pritličje, levo. Termin za prijave je določen do 25. t. m. Mladeniči, rojeni l. 1912, morajo prinesiti s seboj: domovnico, krstni list, letno izdano družinsko polo, zadnje šoleto in učno spričevalo, od vojaškega urada svojočasno izdano potrdilo o vojaški zglatitvi in vojaške izprave vseh event. starejših rod- binskih članov. Mladeniči, rojeni v l. 1913 in 1914, pa naj prinesejo vse gori omenje- ne dokumente, izvemajši zadnja dva. Od- sotne in obolele mladeniče morajo prijavi- ti starši, bratje, sestre, sorodniki, stano- vanje in delodajalci. Nevednost o tem raz- glasu nikogar ne opravičuje in so določe- ne za krivce ostre kazni.

— **Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice** bo imelo svoj običajni mesečni se- stanek jutri 6. t. m. ob 16. v gostilni »Pri mostu« na Bregu.

— **Najdena ura.** Te dni je izročil pri predstojništvu celjske mestne policije ne- ki moški srebrno zapestno uro, ki jo je pa našel že 15. oktobra 1931 nekje v Ga- berju. Lastnik naj se zglati na policiji.

— **Opozorilo našim gospodinjam in bodočim gospodinjam.** Gdč. Humevoja iz Ljubljane namerava prirediti v Celju v soboto 13. februarja ob 18. do 22. ure v okoliški deški narodni šoli v Dolgem po- lju (Komenskega ulica) v prostornih go- spodinjstvo-nadaljevalne šole poseben te- čaj v pripravljaju sirovah (presnih) jed- lili. Cenjene dame, ki reflektirajo na ude- ležbo, naj se prigrasijo gotovo še jutri: do- poldne pri učiteljici ge. Kovačevi v d. b. razredu na omenjeni šoli. Jutri se namreč končno zaključil vpisovanje v ta tečaj. Honorar oziroma prispevek za kritje vseh stroškov (dovoz, materijal itd.) bi znašal od vsake udeleženke po 50 Din. Znesek je treba vplačati pri prigrasitvi.

Esperanto

Trgovska zbornica v Carigradu priznava pomen esperanta kot pomožnega jezika in pripravlja več esperantskih tečajev za tr- govski naraščaj. — V Londonu se je pričelo v januarju šest novih tečajev esperanta za začetnike. — V Angliji izhaja nov or- gan skavtske esperantske lige pod imenom »Scota Bulteno«. — Mednarodna znanst- va zveza esperantistov je izdala v esper- antu nazivostlove za matematiko, fiziko in prirodoslovne vede. Knjiga obsega 100 str- ni in je deio večih strokovnjakov — esperantistov. — Znanj propagator esperanta na Švedskem, rektor S. Jansson v Stockholmu, je napisal učno knjigo esperanta, ki se s pridom rabi tudi pri pouku esperanta v radiu. — V Franciji, deželi letošnjega med- narodnega esperantskega kongresa, prire- jajo mnogo tečajev esperanta, posebno ve- liko je pa zanimanje za ta pomožni jezik v Parizu, Caenu, Chartresu, Chateau, Thierry, Dunkerqueu, Grenoblu, Limogesu, Metzlu, Mulhouse, Nizzi, Rennesu, Versaillesu, Ly- onu in v francoskem Alžiru. — Poseben te- čaj esperanta za japonske železničarje se vrši v tovarni Suita blizu Osaka. — Poljska zveza esperantistov v Lublinu je poslala v esperantu pisan protest znanemu ameriš- ku senatorju Borahu, ki ga poznajo »Po- ljaki posebno po njegovi izjavi o poljaken koridorju. — V državnem zavodu za slepce v Varšavi poseča tečaj esperanta 37 sluša- teljev. — 53 številka tednika »Heroldo de Esperanto« prinaša sliko rože »Esperanto« in J. Böhm iz Blaine, ki je to rožo vzgojil. — Liga esperantistov — vegeterijancev je bila ustanovljena že leta 1906, od leta 1914 pa izdaja v esperantu svoje glasilo »Vege- teriano«, ki je na raspolago v vseh vegeter- janskih jedilnicah sveta. — Dosedanji hek- tografirani mesečnik za Čehoslovaške »Li- zilo« je začel izhajati z novim letom tiskan Prva številka prinaša sliko Olomouca, kjer bodo imeli letos češkoslovaški esperantisti svoj V. kongres. — Novi esperantski vodči so izšli v Arhemu na Nizozemskem, v Za- kopani in Bialystoku — Italijansko zalo- žništvo v mestu S. Vito al Tagliamento je izdal obširen slovar »Vocabulario Comple- to Esperanto Italiano.« ki ga je episal A. Telnini. V njem je nad 10.000 esperantskih izrazov. — 27. t. m. se je vršilo v esperan- skem klubu v Oxfordu skoptično esperan- sko predavanje o Češkoslovaški. Predaval je član kluba, ki si je Češkoslovaško oseb- no ogledal.

Besedo imajo naši čitatelji

Znižanje stanovanj- skih najemnin?

Pisec članka pod gornjim naslovom v 27. števu »Sl. N.« priznava sicer, da v teh stvareh ni strokovnjak, pa vendar piše. Toda bi bil bolje storil, da je molčal, kajti je v teh rečeh naravnost ignoran. Urad- niški stalež, trdi famozni poznavalec, je normalen, reguliran; ne čuti krize! Celu trgovci in obrtniki so na slabšem kot urad- nik! Reče i ostade živ! Naj le stopi k tr- govcem in obrtnikom in naj pogleda v nji- hovih knjigah, koliko jim uradniki dolgu- jejo. Povem mu, da se bo prijel za glavo. Koliko pa dolgujejo gg. trgovci in obrtni- ki uradnikom? Povem temu »strokovnja- ku« tudi, da bi danes 80% teh presrečnih uradnikov napovedalo konkurz, če bi bilo mogoče. Pa zakaj? Trdim: pred vsem ra- di visokih najemnin! Stanovanje, ki je sta- lo pred vojno 70 K. stane danes 1500 Din. Ali ni to krasna valorizacija, seveda iz same ljubezni do bližnjega. In uradnik plačuje to stanarino, jo mora, če noče biti na cesti ali v baraki. In ima uradnik okoli 60% manj plače kot pred vojno. Kako boste imenovali to valorizacijo? Če bi bi- le torej stanarine na zlati pariteti, bi bile za drž. uradnika pretirane. Pa so mnogo višje. 3—4000 Din je pri uradniku že prav lepa plača, v višjih kategorijah v višjih letih, ko dorasčajo tudi otroci, ki jih je treba spravljalji h kruhu. Napravite račun: 1500 Din stanovanje, najmanj 500 Din me- sečna odplačila; bele vrane so tisti, ki jih nimajo, pač pa jih je mnogo, ki odplačuje- jo več. Saj že toliko let krvavijo in se za- dolžujejo radi najemnin, ki niso v nikakem razmerju z njihovo plačo. Koliko potem še ostane za res bomo preživljanje 5—6 odraslih družinskih članov, za obleko, za študij, za kurjavo itd.?

Ali mora res biti drž. uradnik vedno objekt krvave eksploatacije? Vsi stanovi so od vojne sem že imeli svojo konjunk- turo, le drž. uradnik je ni imel. Saj je no- če, hoče le živeti človeka dostojno življe- nje. In če je bila kdaj stanovanjska zašti- ta, ni bil zakrivil uradnik. Z njo si je le državna blagajna prihranila mnogo denar- ja, kar je šlo v korist splošnosti. Pa ima- jo stanov. zaščito še vse urejenejše drž- ave kot je naša. Drž. uradnik bi rad plačal zahtevane stanarine; ali od kod naj vzame denar? To uganko rešite, g. »strokovnjak«, pa Vam postavimo uradniki v Ljubljani spomenik na najlepšem mestu! Res je končno to, da bi trgovci in obrtniki imela mnogo koristi od tega, če bi uradnik pla- čeval manj stanarine, neprimerno več, ka- kor je imata sedaj, ko dajemo drž. urad- niki tretjino do polovice plače hiš. posest- nikom. Naj se tudi hiš. posestniki ome- jijo v svojih potrebah, kakor so se morali drž. uradniki do skrajnih mej in čez.

Te vrstice sem moral napisati, sicer bi nepoučeni res mogli misliti, da živi urad- nik v sijajnih razmerah. Drž. uradnik,

Samopomoč

Pozivno na članek v »Jutru« z dne 31. I. t. l. »Čakalna doba pri zavarovanju za posmrtnino«, si dovoljujem opozoriti na naslednje:

Čakalna ali karenčna doba izpod ene- ga leta, da celo na dobo nekaj tednov, mo- ra zavesti ljudstvo do tega, da zavaruje osebe, ki jih smatra za tako oslabele ali bolne, da je pričakovati njih smrti takoj po preteku izredno kratke čakalne dobe. Ne govorim in tem pogledu s stališča mo- rale, temveč s stališča hladnega računar- ja. Saj bi bilo prav dobro, če bi mogel človek dobiti lep kapital v par mesecih in bi to celo dvignilo blagostanje marskate- rega. Žal pa moramo računati s tem, da morajo člani prispevati sami ter da bo- do morali, — zaradi vedno bolj se mno- žečih smrtnih primerov — prispevati s tako visokimi zneski, da sploh ne bodo mogli vzdrževati nadaljnjih bremen. Ne- izogibna posledica tega bo, da ne bodo plačevali več ter tako izgubili vsa dotoda- nja vplačila, ki tvorijo že precej izdatno vsoto.

Glede Samopomoči, ki delujejo s čakal- no dobo enega leta, pa predlagam, da se lista ne podaljša, temveč razdeli zavarov- vanje v dva dela.

Prvo zavarovanje, ki ga hočem zvati »idealno« ali poztvovno zavarovanje, naj bo omogočeno samo onim osebam, ki se same zavarujejo v korist svojih dedičev, da jim preskrbe prvo pomoč v sluča- ju svoje smrti. K temu zavarovanju naj se pritegnejo le osebe v starosti od 20 do 60 let.

Drugo zavarovanje imenujem »dobro- delno« ali gospodarsko zavarovanje. Tu naj bo dopustno zavarovati sorodnike in tudi tuje, posebno še siromašne osebe v starosti od 60 let naprej. Če umre zavarov- anec, mora zavarovatelj prispevati za pogrebne stroške istega in mora biti tudi določena gotova podpora za njegove dediče. Ti prispevki naj se percentualno zni- žujejo, čim delj živi zavarovavec. Če bi znašali prispevki v drugem letu 20% za- varovane vsote, bi se morali isti vsako na- daljnje leto znižati za 5% tako, da bi za- varovatelj ne plačal ničesar, če bi umrl

zavarovavec po šestem letu zavarovanja. Če zavarovavec doživi sedmo leto za- varovanja, mu izplača pomožna blagajna 10% zavarovane vsote, če živi nadaljnjih osem let, pa še enkrat toliko. Zato ni dol- žan plačevati nobene pristojbine ali pris- pevka. Tako bo marsikateri revek prišel do izdatne pomoči, pa tudi njegov — ve- činoma neprosto voljni — dobrotnik se ne bo mogel pritoževati.

Zavarovatelj, ki so sklenili zavarova- nje le za svoje dediče, plačujejo posmrtni- no za smrtne primere enakih zavarovan- cev v celoti, za dobrodelno zavarovanje pa prispevajo le s polovico prispevka. Do- brodelni zavarovatelji plačujejo celotno posmrtnino brez ozira ali gre leta v korist prve ali druge vrste zavarovanja.

Pri dobrodelnem zavarovanju morata dva zdravnika ugotoviti vzrok smrti, če je sledila smrt pred potekom prvih treh let. Izplačilo vsake zavarovalnine odpade, ne glede na druge posledice, če zdravnika komisija ugotovi katerikoli način pospe- šitve smrti v smeri, da bi interesni čim prej dosegel zavarovano vsoto.

Zavarovanje sorodnikov ali tujih oseb izpod starosti 60 let, posebno pa še mladih oseb, naj se strogo prepove, ker ljudje take osebe večinoma zavarujejo le tedaj, če pričakujejo njih skorajšnjo smrt zara- di bolezni ali oslabelosti. Do 60 let naj bo dovoljeno le idealno zavarovanje. Zavarov- vanje pri starosti čez 60 let je starostno ter ni tako dobičkanosno kakor izgleda na prvi pogled. To že dokazuje tozadnevna sta- tistika sama. Vlada naj določi, pri kate- rem denarnem zavodu morajo člani nepo- sredno vlagati denar. Edino zaupnik sme sprejeti naplačilo v gotovini pri novo pridobljem členu. Uprava Samopomoči tu- di tega naplačila ne sme sprejeti ter izro- či stranki le polnočno tako, da uprava nikdar nima v pohrani vplačil.

Mesečno enkrat naj uprava Samopo- moči predloži vladnemu komisarju prora- čun izdatkov za posmrtninske podpore in upravne stroške. Če so potrebni posebni izdatki, naj iste odobri vladna komisija. Nobene pare ne sme uprava Samopomoči sprejeti brez dovoljenja vladnega komi- sarja. Katerikoli spekulacije z denarjem, ki je last članov, morajo biti strogo pre- povedane. Primer v Novem Sadu kriči po takim ukrepu!

Tu ne mislim na Samopomoči, ki ome- jujejo svoj delokrog edino le na strokovne člane. Tu je govor le o Samopomočih, ki delujejo za vse sloje vobče.

Ker se pojavljajo različne splošne »Sa- mopomoči« kakor gobe po dežju, opozar- jam na kvarnost tega pojava, ki bo imel za posledico, da bo en zavarovatelj skle- nil zavarovanje pri različnih Samopomočih ter s tem prišel v položaj, da ne bo mogel ustreči vsem zahtevam ali pa bo gospo- darsko popolnoma propadel. Rupa.

Kaj pa cene mleku?

»Slovenec« se rad pobaha, da je nje- gova zasluga; ker so morali meesari in gostilničarji znižati cene. Ker »Slovenec« večinoma podeželanov v ljubljanski okolici reklamira zase, bi mu svetovali, naj po- zovne okoličane, da znižajo cene mleku, ker te cene že davno niso več v skladu s cenami živine. Na Dolenjskem so kmetje zadovoljni, ako doba za liter mleka 1,25 Din, v celjski okolici (Sv. Jurij, Ponikva itd.) plačuje nabiralec za liter mleka samo 1 Din, da ga vozi skupno v Celje, a prodajalci mu morajo donesti mleko do glavne ceste. V Ljubljani pa moramo pla- čevati mleko še vedno po 3 Din, dasi je revnim družinam s kopicco otrok mleko poleg kruha glavno živilo. —

— **Odgovor na vprašanje.** V »Sloven- skem Narodu« z dne 30. januarja me več najemnikov vprašuje, da naj povem sta- novanja, katerih najemnina znesne meseč- no za enosobno stanovanje 200.— Din do 400.— Din, za dvosobno 500.— Din do 800.— Din. Dotičniki dobe imena hišnih lastnikov, ki zahtevajo navedene ali celo nižje najemnine, v naši pisarni, Salendro- va ul. 6. Obenem prosim dopisnike, da naj navedo dotične hišne lastnike, ki za Beži- gradom za dvosobno stanovanje v III. nad- stropju zahtevajo 1000 do 1100 Din meseč- no. — Ivan Freilih.

— **Zapostavljanje dobrovoljcev.** Te dni je bilo razpisanih pri neki javni ustanovi več služb in med drugimi sem vložil proš- njo tudi jaz. Mislim sem, da bom imel kot dobrovoljec vsaj to prednost, da bodo mo- jemu prošnjo upoštevali glede na moj social- ni položaj, pa sem se zmotil. Službo so do- bili drugi, moja prošnja pa ni bila usliša- na. Čudno se sliši to, toda žal je bridka resnica. Dobrovoljci so torej pri nas celo zapostavljeni, namesto da bi imeli pod ena- kimi pogoji pravice pred drugimi, kakor jih imajo povsod drugod po svetu. — Do- brovoljec K. F.

VEČ SODOV

od tiskarske barve ceno naprodaj. — Ogladajo se v »Narodni tiskarni«.

Največja filmska senzacija!

Doživljaji in pustolovščine junaškega trgovca s slonovo kostjo! V večni borbi z divjimi zvermi, v ujetništvu pri kanibalih, na begu z belo kraljico črncev. — Velenapeti prizori, kakršnih še ni bilo videti raz filmsko platno!

Pride! Pride!

TRADER HORN

M. VIDMAJER

Semena za vrt, polje in travnike
Cankarjevo nabrežje št. 3
STOJNICA: POGAČARJEV TRG

Albert Sorel:

17

Čudodelni zdravnik

Roman

— Saj baš zato sem vam povedal, kdo je zložil ta koral. — je odgovoril Chebsky. Potem je pa pripomnil smejaje: — Zdal vam pa zaigram naše narodne pesmi, če hočete.

In zaigral je češko pesem, zelo otožno, ki so jo podpirale tako rekoč bežeče melodije: bilo je kakor preludij sladkih sanj, kakor mistično pričakovanje. Petje Chebskega je bilo pravo nasprotje njegove govornice. Če je govoril, bil njegov glas kratak, suh, odsekan, oster. Če je pa peal, je zvenel njegov glas sladko, prijetno nežno.

Emma je bila vsa očarana nad tem divnim, boleznim in očarljivim petjem. Počasi se je obrnila od očeta in njen pogled se je ustavil na pevca.

Kar je zadonel po hiši strašen krik, krik strahu in groze. Zdravnikovi prsti so obstali na harmoniju. Vsi so vstali. Emma je prebledela in koma se je držala na nogah. Nastala je splošna zmešnjava. Potem so se pa odprla vrata, vstopila je stara služkinja in zašepetala baronu de Rofossu nekaj na uho. Chebsky jo je opazoval. Starka gredečo mimo njega, ga je postrani pogledala kakor imajo navado stari slugi. Njene oči so se srečale z zdravnikovimi. Hotela je pogledati drugam, toda predno je odšla, se je morala, kakor prisiljena, še enkrat obrniti k njemu.

Rofosse je dejal zdravniku: — Oprostite, gospod, tu imamo ubogo bolnico... težko bolno... obupano... večkrat dobi hud napad... k uji moram.

— Dovolite mi spremiti brata, zopod, — je dejala gospodična.

Emma je odšla. Chebsky je pa ostal s Fontemorsovimi. Stari ves ta čas ni odvrnil pogleda od njega. Chebsky se je delal, kakor da tega ne vidi. Njegovo vedenje, razen trenutne osuplosti, ki je pa Fontemorsovi niso opazili, je bilo vedenje tujca, ki mora biti v takem primeru zelo rezerviran, ker zahteva to vrljuznost.

Navzlic vsemu zadrževanju, da ni res, je bil Fontemors ves zmeden. Odložil je očala, jih obrnil in si jih počasi zopet nataknil. Chebsky je tih zaprl harmonijo.

Onesim je odšel iz salon, spotoma je pa ponavljaj nekatero melodijo, ki je Chebsky na nje takoj odgovorjal z istim tonom.

Slednjč je vstopil Rofosse. Dejal je z nekoliko izpremenjenim glasom: — Nič hudega ni bilo; menda bi kazalo nehati igrati in peti.

Chebsky je odgovoril: — O, kako hudo mi je...

Onesim ga je pa prekinil: — Ne očitajte si ničesar, muzika ni kriva. Jaz igram vsak dan. To je bilo golo naključje.

Nastala je tišina. Čez nekaj časa je dejal Chebsky: — Danes sem se ves dan vozil in če gospod dovolji, odidem v svojo sobo, ki ste mi jo izvolili pripraviti.

Rofossu je bil ta predlog zelo dobrodošel. Pozvonil je. Prišla je stara služkinja. Baron ji je dejal: — Vas nisem klical. Kje je pa Jean?

— Gospod ve, da je zaposlen.

— No, dobro, — je dejal stari ba-

ron. — Vzemite torej luč in spremito naju do gospodove sobe... Poskrbite, da ne bo ničesar pogrešal.

Chebsky se je priporočil obema Fontemorsoma in odšel iz salona. Rofosse je odšel za njim.

Stari grof je vprašal po njunem odhodu sina: — Kaj misliš o tem dečku?

— Him! Ni kakor vsak drugi. Toda tujci so zabavni.

— Samo da je tale malo preveč! — je menil stari.

— Kako to?

— Tako, ko je začela ta nesrečnica kričati, se je videlo da ta dečko ne kaj voha... kot zdravnik bi bil moral ponuditi svojo pomoč, pa je ni.

— Saj ga ni nihče prosil, naj pomaga.

— Res je da je nastal zelo kočljiv položaj.

— Tudi meni se zdi, — je pritril Onesim — Sicer pa mi ga ne poznamo. To so naše zadeve ne pa njegove. On se to razume! In se ni vmešaval v naše življenje. Meni se zdi to zelo enostavno in prepričan sem, da ničesar ni slutil.

— Pozabljaš, da je poznal Maurica. Po kaj je prišel sem?

— I po kaj, te papirje je prinesel. A ker sva že pri tem — je bilo kaj važnega v njih?

— Nič. Maurice piše, da je nedolžen. Dokazov seveda ne navaja, ker jih itak ni mogel dobiti.

— No dobro, — je dejal Onesim — Tale Chebsky je po mojem mnenju poštenjak. Ničesar ni rekel, ničesar storil, kar bi nam dajalo pravico sumničiti, da ima slabe namene, da hoče obuditi te žalostne dogodke. In tudi če bi jih hotel obuditi...

Stari Fontemors je odgovoril: — To bi mu prav nič ne koristilo pač bi bilo pa za nas zelo neprijetno. Afera je bila svoj čas potlačena in ljudje so pozabili na njo. Taka sramota bi nas v tvojem položaju prisilila izpremeniti svoje namere o ženitve. In jaz se neprestano bojim, da bi nam ta stara čarovnica Athenaida s tem svojimi kutarji ne nakopala vruga na glavo.

— Saj veš, papa... je hotel odgovoriti Onesim.

— Vem, da si dober, pameten dečko. To ti je v korist — toda, med nami rečeno...

— Papa, spoštujem tvoje mnenje, vendar sem pa prepričan...

Stari se je nasmehnil, rekoč: — Ostanimo prepričani in vrnimo se k resnim zadevam. Kdaj pojdeš utri z doma?

— Kam?

— No, v Pont-Audemer. Tvoj stric je poslal tja voz in spremiti boš moral tja tega zdravnika.

— Pripravljen bom. Vidiš torej, da se ga nam ni treba bati. Ostal je tu samo na našo prošnjo, jutri pa odpotuje...

— Toda odpotoval se ni, — je dejal stari Fontemors in se takoj popravil, rekoč: — Chebsky, Chebsky, kje neki sem že čital to ime?

— Na Mauricovi osmrtnici. On je bil priča.

— Da, in še nekje... dobro vem. Eh, eh! Ta vražja starost!... Človek izgubi spomin.

— V Malt-Brunovi knjižnici vendar, — je dejal Onesim in začel citirati: — Cheb, mesto na Češkem...

Fontemors je pomislil in odgovoril:

Z japonskega stališča

Japonsko poslanstvo v Pragi o dogodkih na Daljnem vzhodu

Japonski poslanik v Pragi minister Massaki Hota se mudi v Ženevi in nadomestuje ga charge d'affaires Kikuo Kobajaši. Sotrudnih »Lidovih Novin« se je zglasil pri njem, da se informira o japonskem stališču glede dogodkov na Daljnem vzhodu. Prvo vprašanje je bilo, za kaj prav za prav gre na Daljnem vzhodu. In Kikuo Kobajaši je odgovoril: — Srečen sem, da vam lahko poštežem z informacijami iz zelo kompetentnega vira. Pravkar sem dobil brzojavko iz Tokia, kako je tam zunanji minister Jošisava pojasnjeval zastopnikom inozemskega tiska položaj z našega stališča. Minister je zlasti naznačil, da je javno mnenje deloma podleglo velikemu nespornazumu. Začetek »v splošnem znan« Na Kitajskem je bil organiziran protijaponski pokret. Nešteta društva in organizacije so propagirale sovražstvo proti Japoncem. To ni bil samo bojkot blaga. Demonstracije so bile nasilne, kajti Kitajci so ubili sedem japonskih svečnikov. Najhujši so bili izgled proti Japoncem baš v Sanghaju, kjer živi okrog 200.000 Japoncev. Izmed 28 japonskih mest, ki štejejo nad 100.000 prebivalcev je Sanghaj na devetem mestu. Razumljivo je, da je bila japonska javnost razburjena, kajti od 64 milijonov Japoncev jih živi poldrugi milijon na azijskih tleh skoraj izključno na Kitajskem in v Mandžuriji.

Ker so kitajski izvirni ogrožali tudi mednarodne koncesije je bil med vojaškimi zastopniki tujih držav sklenjen sporazum o zaščiti tujih državljanov. Japonska je imela v Sanghaju prvonojmed vseh udeleženi držav najmanj vojakov. Po tem sporazumu je bila navedena zaščita japonske koncesije izključno japonskemu vojaštvu. Japonska mornariška pehota je torej zasejla japonsko koncesijo in ko so se izgreli ponovili, je bil poslan Kitajski nekakšen ultimatum. V imenu Kitajcev je obljubil izpolniti japonske predloge za pan mesta Sanghaja. Se istega dne so pa Kitajci napadli japonske mornarje v japonski koncesiji in začeli streljati po njih. To je bilo 29. januarja, jutraj, japonsko vojaštvo je samo branilo svoje neoborožene rojake. Kitajska vlada je bila v Nankinu. Žal mi je, da moram reči, da kitajske krajevne oblasti ne izpolnjujejo odredb svoje centralne vlade in zato ni nikogar, da bi se lahko z njim splošno obvezno sporazumelo. Pa tudi vojaštvo mestne posadke se ne pokorava odredbam krajevnih oblasti.

Ker Kitajci niso nehali napadati, so bile v Sanghaj poslane nove čete. V tem je drugi nespornazum. Kitajska izjavlja, da si je japonska mornariška pehota izbrala mednarodno koncesijo za bazo svojega prodiranja proti Kitajcem. To pa ni res. Kitajci so napadli nove japonske čete na poti iz pristanišča v japonsko koncesijo. Tam so bili Japonci napadeni in tam so se branili.

Iz Sanghaja prihajajo vesti, da prodirajo japonske čete proti Nankinu. Je to res? In če je, zakaj prodirajo?

Japonske čete ne prodirajo proti Nankinu in tudi nimajo tega namena. Ta vtis je nastal najbrž zato, ker se kitajska vlada seli iz Nankina v Lojan. To pa z našo akcijo ni v nobeni zvezi. Izrecno moram naglasiti, da nimamo

vojne s Kitajsko. Ne gre nam za nič drugega, nego za zaščito naših državljanov japonske in korejske narodnosti. Ne vojujemo s Kitajsko, branimo se samo proti kitajskim četam, ki ne izpolnjujejo pogodbe med nami in kitajskimi krajevnimi oblastmi. Nankin ni bil bombardiran. Poveljnik japonske križarke je dal pred Nankinom izstreliti samo štiri slepe topovske strele, ko je kitajska patrulja streljala na japonske vojaške, ki so kupovali živila.

Kdaj bo Japonska smatrala svojo akcijo za uspešno končano?

Čim se oboroženi Kitajci umaknejo tako daleč od japonskih koncesij, da jih kroglice ne bodo več dosegle, in čim bo japonskim državljanom na Kitajskem zagotovljena svoboda in varnost, ki jim gre, Japonska vlada apelira tudi na mednarodnem foru na zastopnike tujih velesil, naj v tem pogledu pritisevno na kitajsko vlado in pozdravila bi nevtoralno zono.

V kakšni zvezi je Sanghajska akcija japonskih čet z dogodki okrog Harbina in Cickikara?

V nobeni. Tu gre za nov nespornazum med Japonsko in Evropo. Treba je upoštevati položaj. Približno sredi Mandžurije je na sibirski železnici postaja Harbin, od katere vodi proti jugu takozvana vzhodno-kitajska železnica k Žoltemu morju in pristanišču Dajrenu. Južna polovica te železnice je pod japonsko upravo, severna polovica pa pod mešano sovjetsko-kitajsko upravo. Med Harbinom in Cickikarjem je stotil sovjetska japonska kolonija in na tem ozemlju sta se srečala dva kitajska generala. Ne vem več, kako se imenujeta. Kitajskih generalov je mnogo. V zmešnjava te lokalne vojne je šlo za življenje in imetje stotisočev japonskih državljanov. Zato je pokrenil poveljnik najbližje japonske posadke iz lastnega nagiba oboroženo akcijo za zaščito naših državljanov. Pri tem je rabil za prevoz deloma železnico, ki je pod mešano sovjetsko-kitajsko upravo. Sovjeti dobe seveda za prevoz plačano po železniški tarifi, a drugih težav ni z nobene strani. Glede na nezadostno številno japonskih sil in oddaljenost od najbližje rezerve je bilo treba ravnati hitro. Tudi tu je bil in je edini cilj zaščita japonskega prebivalstva.

Kako dolgo ostanejo vaše čete na Kitajskem?

Vse velesile imajo na Kitajskem vojaštvo v zaščito svojih državljanov. Japonski državljan ima kjerkoli na svetu pravico do varnosti.

Veselite se!

Ze Sokrat je imel navado pozdravljati svoje znance in prijatelje z besedami: »Bodi vesel, veselite se!« O potrebi veselja so prepričani zdaj v Angliji, kjer je začel neki list izdajati posebno prilogo pod naslovom: »Nosi solnce v svojem srcu.« Ta »solnčna priloga« je polna prispevkov, ki oznanjajo optimizem in veselje ter gledajo na življenje samo s humoristične strani. Ze barva sama — priloga je v barvi žefrana — naj bi spravila čitatelje v dobro voljo, uredništvo samo pa tudi skrbi, da bi ljudje čim manj mislili

na križe in težave vsakdanjega življenja. Uredništvo je napisalo k prilogi motto, ki v njem pravi:

»Pred vsakim gospodarskim položajem so ljudje potrti, pred vsakim gospodarskim preporodom in napredkom pa gre duhovni »preporod«. V prilogi so vesele pesmi in članki pod naslovi: »Srečna angleška rodbina«, »Zakaj bi ne bil optimist«, »Brezposelnost nazaduje«, »Bodoči veliki uspehi našega gledališča«. Vse to pa ni nič v primeri s člankom pod naslovom »Stara s 60 leti? Neumnost!« Članku je priložena slika dame, ki ga je napisala in ki je zelo mladostna, čeprav ima že šest križev. V Angliji so ustanovili nedavno tudi klub optimistov, ki ima v svojih pravilih, da je strogo prepovedano izgovoriti besedo kriza. Tako si skušajo Angleži pomagati v teh težkih časih.

Bat'a in zračni promet

Kako sta segla tudi industrija in trgovina po zračnem prometu, nam kazeta že dobrih 10 let Amerika in Anglija, zadnje čase pa tudi Nemčija. Velika trgovska podjetja so kaj kmalu izračunala, koliko prirhanjo in pridobe za lastno letalsko službo. To je spoznal tudi Bat'a, ki je organiziral svoj letalski park in letalsko službo svojih tovarn, a zdaj hoče organizirati še prevoz svojih izdelkov z letali v Indijo.

Na svojem polatu v Afriko in Indijo je Bat'a spoznal, da lahko uspešno razpečava svoje izdelke na orientalskih tržiščih samo, če bi jih mogel prevažati po zraku. Zato se je resno zanimal za nakup angleškega zrakoplova R 100. Bat'a bo izvažal v Indijo ogromno množine čevljev. Zasnovan je v ta namen obširen letalski program in za prevoz čevljev v Indijo bo najprej urejeno veliko transportno letalo »Avia 39«, zračni orjak s tremi motorji Walter Jupiter po 450 HP. Prazno letalo 5450 kg, koristna obtežitev pa znaša 3500 kg. Bat'a se pa zanima tudi za manjša letala, ki jih bodo rabili njegovi ravnatelji na administrativnih in propagandnih potovanjih.

Mačka na morju

Na parniku »Devica Orleanska«, ki vozi po Rokavskem prelivu, imajo mačko, ki še nikoli ni in najbrž tudi nikoli ne bo stopila na suho. Ime ji je »Ginger« in mornarji jo smatrajo za nekakšen talisman parnika. Pred leti je hotela posadka »Devica Orleanska« mačko adoptirati, pa je naletela na nepremagljivo oviro.

Po francoskem zakonu mora namreč vsaka iz imozemstva pripeljana mačka za nekaj tednov v karanteno. Prvotno se je zdelo, da bo »Ginger« po vsaki vožnji čez Rokavski preliv internirana. Toda mornarji svoje mačke niso hoteli dati iz rok. Med angleškimi in francoskimi pristaniškimi oblastmi se je razvila živahna korespondenca, mačka je pa čakala ta čas na svojo prvo vožnjo po morju v Folkestonu. Končno so naši izhod iz kočljivega položaja. Mačka sme v Boulogne samo pod pogojem, da ne stopi s tačico na zemljo niti v Franciji, niti v Angliji. Od takrat je prepotovala mačka že nad 50.000 milj, vse seveda po morju.

PODCENJUJE JO

Mož! Prav zdi se mi, da ne veš niti, kaj je igla.

— Kaj misliš, da doma pri starših nismo imeli gramofona!

NARODČAJTE SLOVENSKI NAROD MESEČNA NAROČNINA DIN 12.-

CRNE SUKNJE IN OBLEKE ZA ŽENINE

si nabavite najcenejše pri tvrdki Anton Presker Ljubljana Sv. Petra cesta 14 712

BRIVSKI IN DAMSKI SALON STANE RAKAR, LJUBLJANA, Prešernova ulica 7 — se priporoča cenjenemu občinstvu. Postrežba prvovrstna. Odprto tudi ob nedeljah dopoldne. 808

VEČ MASK

se posodi ali proda. Poizve se pri: Dolenc, Ljubljana, Resljeva cesta 10. 806

BIZELJSKO VINO

zamenjam za motorno kolo ali kočijo, zapravljivček, voz, živino ali svinje. Dopise na naslov: A. Rožman, Gotovlje-Žalec. 805

POSESTVO

s prvovrstnim zemljiščem prodaja Anton Matan, Spodnja Polsakva 94, pošta Pragersko. 804

KUPUJEM JABOLKA

samo najboljše vrste, in to v partijah od 100 kg na teden, postavno v Zagreb, za ceno po kvaliteti in pogodbi, proti plačilu po prevzemu blaga. Ponudbe z vzorci in poštnih paketih po povzetju na naslov: Mijekarstvo I. Horvatić, Zagreb, Ilica br. 69. 803

MREŽE ZA POSTELJE

izdeluje najceneje točno po naročilu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenih in železnih okvirjih tvrdka Pavel Strgulec, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej) poleg skladišča »Alko«. 125/1

KLISARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne kliseje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane kliseje za navaden in finiji papir, kliseje po perorisih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.